

Rapport: Viktigaste politiska frågan

Novus undersöker återkommande vilka politiska frågor väljarna tycker är viktigast.

Undersökningen är genomförd 12 – 18 augusti 2021 i åldersgruppen 18–79 år i Novus Sverigepanel som är en riksrepresentativ och slumpmässigt rekryterad webbpanel. 1030 personer har svarat på undersökningen av 1746 tillfrågade. Deltagarfrekvensen var därmed 59 procent. Vid osäkerhet för hur en siffra ska tolkas, var vänlig kontakta Novus.

Frågan som ställdes är: "Vilka politiska frågor tycker du är viktigast?"

Kommentar

Sommarens skjutningar och extrema klimat följt av IPCC:s rapport samt de rekordhöga elpriserna i södra Sverige satt sina spår i svenskarnas prioritering av viktigaste frågan. Även om inget av detta bör komma som en överraskning, frågorna har bubblat länge och sommarens händelser var väntade, det har ju i stort sett ut så de senaste somrarna. Är det inte bränder, hetta eller översvämningar så är det skjutningar.

Att lag och ordning skulle öka signifikant var väntat. Att miljö och klimat också ökat är kanske inte så överraskande, även om jag inte trodde det skulle ske i den omfattning det gjort nu. Miljöfrågan anses nu vara den absolut viktigaste frågan bland var femte svensk. Utmaningen med frågan är ju att det är en global fråga. Andra toppfrågor är nationella. Möjligheten att påverka problemen har därmed helt olika utmaningar och därmed deras inverkan på nationella val helt olika tyngd. Svensk kontroll över klimatfrågan är kraftigt begränsad. Men nationella frågor som sjukvård, lag och ordning samt invandringen är något Sverige har huvudkontrollen över.

Energifrågan hakar i detta men är kopplad till flera frågor, klimatförändringen, kärnkraftens vara eller icke vara samt energiproblemen i Sverige. Energifrågan anges också som viktigare bland både M, L, C, V och MP sympatisörer. Men orsaken är såklart inte densamma. Vi vet att kärnkraftsfrågan delar upp partipolitiskt. Sjukvården tappade i viktighet men behöll sin förstaplats när vaccineringen rullades ut i landet, men den är fortfarande kvar på förstaplatsen.

Torbjörn Sjöström

Sammanfattning

Sjukvården ligger fortsatt i topp som en av de viktigaste frågorna för väljarna, följt av lag och ordning och invandring/integration. Det är samma rangordning i topp tre som föregående undersökning i juni. Däremot ökar lag och ordning signifikant i viktighet (+5). Ökar signifikant gör även miljö och klimat (+9) och energipolitiken (+5), frågan om energipolitiken är dessutom ny på topp tio listan. I motsats minskar frågorna om skola och utbildning (-5) och landets ekonomi signifikant (-4).

Nedan visas de topp tio viktigaste politiska frågorna enligt svenska folket.

		Aug 21	Juni 21	Apr 21	Feb 21	Nov 20	Sep 20	Jun 20	Feb 20	nov 19	sep 19	jun 19	sep 18
1	Sjukvården	60% (+1)	59%	65%	66%	63%	56%	68%	64%	65%	57%	63%	63%
2	Lag och ordning	57% (+5)	51%	53%	49%	55%	55%	45%	53%	52%	50%	50%	50%
3	Invandring/integration	53% (+3)	50%	52%	49%	55%	53%	51%	55 %	53%	51%	53%	56%
4	Skola och utbildning	43% (-5)	48%	47%	47%	49%	44%	51%	49%	48%	48%	52%	52%
4	Miljö och klimat	43% (+9)	34%	38%	38%	38%	38%	33%	34%	38%	36%	45%	37%
6	Äldreomsorg	35% (+1)	34%	36%	45%	38%	38%	43%	39%	38%	35%	45%	38%
7	Jobb/Sysselsättning	30% (0)	30%	31%	33%	35%	36%	37%	26%	30%	26%	28%	27%
8	Pensioner	27% (+1)	26%	24%	27 %	25%	26%	26%	28%	26%	27%	32%	26%
9	Landets ekonomi	26% (-4)	30%	33%	32%	36%	34%	37%	30%	31%	31%	32%	30%
10	Energipolitik	23% (+5)	18%	20%	19%	17%	15%	13%	17%	18%	16%	24%	13%

Tabell 1. Det är möjligt att välja hur många frågor man vill, så procentsatserna skall läsas tex så här: 60 % av svenska folket anser att sjukvården är en av de viktigaste politiska frågorna. **Fetmarkerade** siffror är signifikanta förändringar jämfört med föregående undersökning.

Sjukvården är fortsatt den fråga som flest anser är en av de viktigaste politiska frågorna, följt av lag och ordning och invandring/integration – frågor där mer än hälften anser är de viktigaste politiska frågorna. Frågan om lag och ordning tilltar i viktighet och ökar från 51 till 57 procent. En signifikant ökning med 5 procentenheter. Lag och ordningen har inte många procentenheter upp till sjukvårdsfrågan där 60 procent uppger att de tycker att det är en av deras viktigaste frågor. Skillnaden i viktighet mellan sjukvården och lag och ordning ligger nu inom felmarginalen.

På delad fjärdeplats hamnar frågorna om skola och utbildning och miljö och klimat. Jämfört med föregående undersökning minskar skola och utbildning signifikant i viktighet från 48 till 43 procent och miljö och klimat ökar i viktighet från 34 till 43 procent. Efter ett par sommarmånaden med stort fokus på miljö- och klimatfrågor ökar alltså viktigheten med hela 9 procentenheter bland väljarna.

Äldreomsorg, jobben, pensionerna hamnar på en sjätte, sjunde respektive åttondeplats. Landets ekonomi går tillbaka från 30 till 26 procent i viktighet, efter att ha varit särskilt viktig för väljarna under det första året av coronapandemin. Ny på tio i topp är frågan om energipolitiken, som nu är den tionde viktigaste frågan för väljarna. Frågan har ökat signifikant från 18 till 23 procent jämfört med föregående undersökning.

Enbart förstaval

Om vi enbart tittar på förstaval och en uppdelning på partisympati (tabell 2), dvs. den absolut viktigaste frågan enligt svenskarna blir positioneringarna något annorlunda. Här hamnar nu frågan om miljö och klimat åter igen på förstaplatsen efter att invandring/integration knipit första platsen i juni-undersökningen. I april delade frågorna på förstaplatsen.

Sjukvården som ligger i topp när väljarna får välja flera viktiga frågor (tabell 1) hamnar i stället på fjärdeplats när man enbart får ange sitt förstaval.

Jämfört med juni går miljö och klimat upp på förstaplatsen och ökar signifikant. Miljö/klimatfrågan ökar bland alla partiers sympatisörer förutom SD. Miljö och klimat är viktigast bland sympatisörer till Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Invandring/integration viktig i signifikant hög grad för sympatisörer till Sverigedemokraterna och lag och ordning för Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna.

På tredjeplats kommer Lag och ordning och trycker ned sjukvården till en fjärdeplats. Lag och ordning ökar också signifikant som första val. Frågan ökar mest bland M och SD:s sympatisörer jämfört med innan sommaren.

Pos	Fråga	Totalt	Totalt Juni	M	S	SD	M+KD	L+C	V+MP	S+MP	Osäkra
1	Miljö/Klimat	21%	13%	9%	28%	1%	8%	27%	53%	36%	26%
2	Invandring / integration	18%	18%	18%	3%	56%	17%	6%	3%	2%	11%
3	Lag och ordning	17%	11%	36%	5%	24%	35%	15%	4%	4%	15%
4	Sjukvården	11%	13%	7%	15%	9%	10%	14%	7%	13%	15%
5	Skola och utbildning	5%	7%	3%	9%	1%	3%	14%	4%	8%	3%
6	Sysselsättning / arbetslösheten / jobben	4%	4%	5%	8%	0%	5%	5%	3%	7%	2%
7	Landets ekonomi	4%	6%	7%	3%	2%	7%	3%	1%	3%	4%
8	Pensioner	3%	4%	2%	5%	2%	3%	0%	2%	4%	6%
9	Jämställdhet	2%	3%	0%	6%	0%	0%	1%	3%	5%	0%
10	Fördelningsspolitiken	2%	2%	0%	5%	0%	0%	0%	6%	4%	1%

Tabell 2. Visar de tio frågor som störst andel tycker är allra viktigast på totalnivå och fördelat på partisympati. Grönt betyder signifikant högre än totalen och rött betyder signifikant lägre än totalen.

Se bifogad tabell för samtliga frågors resultat samt utveckling över tid.

För mer information kontakta:

Torbjörn Sjöström

Tel: 08 535 25 821

E-post: torbjorn.sjostrom@novus.se

Katarina Hajdu

Tel: 0728 56 80 91

E-post: katarina.hajdu@novus.se

	10-feb	11-nov	12-jun	12-okt	13-sep	14-jan	14-apr	14-jun	15-apr	15-dec	16-mar	16-dec	17-jan	17-maj	17-dec	18-feb	18-jun	18-sep	19-jan	19-jun	19-sep	19-nov	20-feb	20-jun	20-sep	20-nov	21-feb	21-apr	21-jun	21-aug
Sjukvården	67%	72%	76%	76%	76%	76%	77%	74%	61%	59%	61%	57%	64%	61%	65%	68%	64%	63%	61%	63%	57%	65%	64%	68%	56%	63%	66%	65%	59%	60%
Lag och ordning	40%	45%	50%	50%	42%	43%	40%	40%	30%	37%	33%	40%	42%	42%	52%	49%	49%	50%	48%	50%	50%	52%	53%	45%	55%	55%	49%	53%	51%	57%
Invandring\integration	32%	36%	43%	43%	43%	46%	44%	49%	54%	64%	65%	55%	55%	53%	61%	52%	57%	56%	51%	53%	51%	53%	55%	51%	53%	55%	49%	52%	50%	53%
Skola och utbildning	59%	66%	75%	72%	71%	74%	74%	71%	58%	59%	57%	56%	57%	54%	56%	53%	53%	52%	48%	52%	48%	48%	49%	51%	44%	49%	47%	47%	48%	43%
Miljö\Klimat	43%	41%	45%	44%	46%	47%	45%	50%	32%	35%	32%	37%	33%	34%	35%	27%	30%	37%	33%	45%	36%	38%	34%	33%	38%	38%	38%	38%	34%	43%
Äldreomsorg	46%	53%	62%	58%	55%	58%	54%	52%	38%	38%	38%	40%	45%	39%	43%	36%	37%	38%	38%	45%	35%	38%	39%	43%	38%	38%	45%	36%	34%	35%
Sysselsättning\arbetslösheten	59%	56%	66%	63%	71%	68%	66%	67%	50%	52%	44%	40%	39%	37%	37%	28%	25%	27%	27%	28%	26%	30%	26%	37%	36%	35%	33%	31%	30%	30%
Pensioner	35%	42%	47%	43%	41%	41%	39%	37%	27%	27%	28%	27%	32%	26%	36%	28%	29%	26%	27%	32%	27%	26%	28%	26%	26%	25%	27%	24%	26%	27%
Landets ekonomi	46%	56%	61%	59%	54%	55%	53%	60%	46%	49%	42%	38%	35%	33%	38%	28%	30%	30%	30%	32%	31%	31%	30%	37%	34%	36%	32%	33%	30%	26%
Energipolitik	34%	35%	40%	38%	33%	33%	31%	34%	18%	18%	16%	17%	15%	15%	18%	11%	13%	13%	15%	24%	16%	18%	17%	13%	15%	17%	19%	20%	18%	23%
Jämställdhet	28%	26%	33%	31%	34%	37%	33%	37%	22%	20%	19%	21%	22%	22%	31%	21%	18%	20%	18%	26%	17%	20%	18%	20%	19%	20%	22%	24%	22%	20%
Skatter	40%	34%	43%	36%	35%	30%	31%	34%	26%	24%	22%	21%	18%	21%	27%	19%	21%	25%	24%	18%	19%	19%	17%	19%	18%	20%	20%	21%	20%	19%
Socialförsäkringarna	42%	44%	49%	46%	46%	45%	41%	38%	22%	20%	20%	19%	21%	14%	26%	19%	17%	16%	16%	21%	14%	21%	18%	19%	15%	21%	22%	22%	20%	17%
Boende	26%	33%	39%	38%	34%	37%	32%	35%	29%	29%	32%	26%	28%	24%	27%	18%	17%	18%	21%	23%	15%	18%	18%	18%	14%	13%	16%	12%	14%	14%
Företagande\näringspolitik	28%	29%	34%	34%	33%	31%	28%	36%	25%	22%	20%	19%	17%	19%	16%	16%	14%	16%	16%	15%	13%	13%	14%	18%	12%	15%	14%	15%	14%	14%
Försvaret	10%	8%	12%	14%	13%	17%	19%	19%	23%	20%	20%	22%	24%	23%	21%	17%	17%	14%	16%	18%	15%	17%	14%	17%	14%	16%	17%	15%	13%	12%
Infrastrukturpolitik	8%	9%	12%	12%	9%	12%	11%	10%	6%	5%	7%	13%	10%	12%	14%	12%	10%	13%	12%	14%	10%	11%	11%	12%	9%	10%	13%	13%	10%	11%
Privatiseringar	11%	11%	16%	16%	19%	17%	17%	13%	10%	7%	8%	9%	8%	5%	10%	8%	8%	9%	4%	8%	7%	7%	6%	6%	6%	8%	10%	6%	10%	10%
Barnomsorg	35%	40%	49%	47%	41%	39%	37%	34%	23%	23%	23%	22%	18%	18%	26%	16%	16%	14%	13%	19%	14%	14%	13%	14%	12%	14%	14%	11%	13%	9%
Fördelningspolitiken	16%	18%	22%	19%	23%	21%	22%	22%	15%	12%	11%	12%	13%	11%	17%	12%	12%	15%	15%	15%	14%	14%	13%	12%	12%	13%	14%	10%	11%	9%
Familjepolitik	21%	22%	28%	26%	28%	22%	20%	21%	13%	11%	11%	9%	11%	11%	11%	10%	10%	9%	8%	10%	7%	7%	6%	8%	7%	8%	10%	6%	10%	8%
Djurrättsfrågor														9%	11%	8%	8%	7%	8%	10%	7%	8%	8%	7%	6%	9%	9%	9%	10%	8%
Utrikespolitik	13%	11%	17%	17%	12%	11%	13%	15%	12%	11%	11%	9%	8%	8%	10%	6%	7%	6%	8%	5%	5%	9%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	6%	6%
EU\EMU	15%	15%	19%	18%	12%	13%	15%	13%	9%	10%	11%	10%	7%	9%	12%	6%	10%	9%	8%	10%	7%	8%	7%	9%	7%	7%	9%	7%	7%	5%
Regionalpolitik	9%	10%	13%	14%	11%	14%	12%	13%	5%	5%	5%	7%	7%	5%	7%	6%	4%	5%	4%	5%	6%	4%	5%	5%	4%	4%	6%	5%	5%	5%
Integritetsfrågor	12%	11%	14%	14%	15%	15%	12%	13%	7%	9%	7%	8%	5%	9%	7%	9%	8%	5%	4%	6%	5%	7%	5%	6%	4%	4%	5%	5%	5%	4%

Vilka politiska frågor tycker du är viktigast?

	Totalt	Kön		Ålder				Totalt
		Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år	
Sjukvården	60 %	50 %	69 %	55 %	57 %	63 %	64 %	60 %
Lag och ordning	57 %	62 %	52 %	39 %	57 %	66 %	64 %	57 %
Invandring / integration	53 %	56 %	50 %	46 %	55 %	58 %	50 %	53 %
Skola och utbildning	43 %	36 %	50 %	40 %	53 %	42 %	30 %	43 %
Miljö/Klimat	43 %	39 %	46 %	53 %	44 %	37 %	36 %	43 %
Äldreomsorg	35 %	26 %	45 %	25 %	33 %	41 %	43 %	35 %
Sysselsättning / arbetslösheten / jobben	30 %	24 %	36 %	24 %	30 %	37 %	26 %	30 %
Pensioner	27 %	25 %	29 %	10 %	19 %	34 %	49 %	27 %
Landets ekonomi	26 %	29 %	23 %	17 %	32 %	29 %	22 %	26 %
Energipolitik	23 %	28 %	17 %	26 %	22 %	21 %	21 %	23 %
Jämställdhet	20 %	13 %	27 %	34 %	19 %	16 %	12 %	20 %
Skatter	19 %	23 %	16 %	21 %	21 %	14 %	20 %	19 %
Socialförsäkringarna (a-kassa, sjukförsäkringen mm)	17 %	11 %	22 %	10 %	20 %	23 %	11 %	17 %
Företagande / näringspolitik	14 %	16 %	13 %	13 %	15 %	19 %	9 %	14 %
Boende	14 %	9 %	19 %	18 %	14 %	15 %	10 %	14 %
Försvaret	12 %	15 %	9 %	10 %	12 %	14 %	12 %	12 %
Infrastrukturpolitik	11 %	13 %	9 %	16 %	13 %	8 %	8 %	11 %
Privatiseringar	10 %	10 %	10 %	9 %	14 %	9 %	7 %	10 %
Barnomsorg	9 %	6 %	13 %	7 %	16 %	4 %	7 %	9 %
Fördelningspolitiken	9 %	9 %	9 %	3 %	9 %	13 %	10 %	9 %
Djurrättsfrågor	8 %	3 %	12 %	11 %	8 %	7 %	4 %	8 %
Familjepolitik	8 %	4 %	11 %	10 %	9 %	5 %	6 %	8 %
Utrikespolitik	6 %	6 %	5 %	8 %	5 %	6 %	4 %	6 %
EU / EMU	5 %	6 %	4 %	6 %	5 %	6 %	4 %	5 %
Regionalpolitik	5 %	4 %	5 %	1 %	4 %	7 %	6 %	5 %
Integritetsfrågor (tex. FRA-frågan)	4 %	5 %	3 %	4 %	6 %	3 %	2 %	4 %

Vilka politiska frågor tycker du är viktigast? FÖRSTA VAL

	Totalt	Kön		Ålder				Totalt
		Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år	
Miljö/Klimat	21 %	19 %	23 %	33 %	23 %	15 %	13 %	21 %
Invandring / integration	18 %	22 %	14 %	14 %	18 %	22 %	17 %	18 %
Lag och ordning	17 %	20 %	14 %	10 %	18 %	20 %	21 %	17 %
Sjukvården	11 %	8 %	15 %	11 %	11 %	9 %	14 %	11 %
Skola och utbildning	5 %	4 %	6 %	5 %	7 %	4 %	2 %	5 %
Sysselsättning / arbetslösheten / jobben	4 %	4 %	4 %	2 %	4 %	6 %	3 %	4 %
Landets ekonomi	4 %	4 %	3 %	2 %	3 %	5 %	3 %	4 %
Pensioner	3 %	3 %	3 %	1 %	1 %	2 %	9 %	3 %
Jämställdhet	2 %	0 %	3 %	6 %	1 %	1 %	1 %	2 %
Fördelningspolitiken	2 %	2 %	1 %	0 %	2 %	3 %	3 %	2 %
Energipolitik	2 %	3 %	0 %	2 %	2 %	1 %	4 %	2 %
Skatter	2 %	2 %	2 %	3 %	3 %	1 %	0 %	2 %
Djurrättsfrågor	2 %	0 %	3 %	6 %	1 %	0 %	0 %	2 %
Äldreomsorg	2 %	1 %	2 %	1 %	0 %	2 %	4 %	2 %
Socialförsäkringarna (a-kassa, sjukförsäkringen mm)	2 %	1 %	2 %	0 %	2 %	2 %	1 %	2 %
Boende	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Företagande / näringspolitik	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	1 %	1 %
Försvaret	1 %	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %